

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพด้านการส่งเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ
ในการขับเคลื่อนงานตำบลบูรณาการด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

The Development of Training Curriculum to Enhance Health Promotion Skills
of Professional Nurse to Operating Sub-districts which Integrated
in terms of Health Promotion and Environmental Health
Department of Health , Ministry of Public Health

อัญชลินทร์ ปานศิริ และวิชชุพร เกตุไทม
สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพด้านการส่งเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนงานตำบลบูรณาการด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กลุ่มตัวอย่าง คือพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานในตำบลต้นแบบบูรณาการด้านการส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า (1) ก่อนเข้ารับการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 24.54 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ภายหลังจากอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 31.07 คะแนน เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P\text{-value} < 0.05$ (2) ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ย 4.51 มีผลการประเมินในระดับพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านคณะทำงาน ค่าเฉลี่ย 4.36 ด้านการนำความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ย 4.30 และด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 4.02

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของกรมอนามัยหรือกระทรวงสาธารณสุขควรบรรจุหลักสูตรฝึกอบรมนี้ไว้เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพพยาบาลพยาบาลวิชาชีพระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพให้ถึงระดับครอบครัวและชุมชน หน่วยงานที่จะนำหลักสูตรฯ นี้ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ให้มีความเข้าใจชัดเจนตรงกันและดำเนินการตามลำดับที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ปรับให้เข้ากับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม คำนึงถึงระยะเวลาในการอบรมซึ่งควรมีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เข้ารับการอบรม รวมทั้งควรมีการประเมินคุณภาพของผู้เข้ารับการอบรมภายหลังเสร็จสิ้นการอบรม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่องและเป็นการเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่เข้ารับการอบรมเพื่อจะได้มีขวัญกำลังใจในการทำงานต่อไป

คำสำคัญ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม, พยาบาลวิชาชีพ, ส่งเสริมสุขภาพ, ตำบลบูรณาการ